

Vendim nr. 59 datë 04.04.2024

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Holta Zaçaj, Kryetare
Marjana Semini, Anëtare
Marsida Xhaferllari, Anëtare

në datën 04.04.2024 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 2 (M) 2024 të Regjistrimit Themeltar, që i përket:

KËRKUES: MARK MATUSHA, përfaqësuar nga avokat Zhuljen Ristani, me prokurë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2023-5163 (559), datë 04.10.2023 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi) për pjesën që ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 5934, datë 28.05.2013 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të vendimit nr. 1615, datë 29.06.2015 të Gjykatës së Apelit Tiranë, si i papajtueshëm me Kushtetutën.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 43, 131, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6, pika 1, i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ); neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së; ligji nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoji relatorin e çështjes Marsida Xhaferllari, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi Mark Matusha është një prej trashëgimtarëve ligjorë të një subjekti të shpronësuar, i cili së bashku me një subjekt tjetër të shpronësuar kanë pasur në pronësi 866,8 dynym tokë në fshatin Pulaj, komuna Velipojë, qarku Shkodër. Me vendim gjyqësor të vitit 1995, atyre u është njohur e drejta e pronësisë për sipërfaqen 900 dynym.

2. Me vendimin nr. 1107, datë 30.09.2011 (*vendimi nr. 1107/2011*), Agjencia e Kthimit dhe Kompensimit të Pronave (*AKKP*) ka vendosur rrëzimin e kërkesës së paraqitur nga kërkuesi për njohjen, kthimin dhe kompensimin e pronës me sipërfaqe 900 dynym, me arsyetimin se mungonte dokumentacioni hartografik. Ky vendim është kundërshtuar në gjykatë nga kërkuesi.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 5934, datë 28.05.2013, ka pranuar padinë duke njohur të drejtën e pronësisë për sipërfaqen 866,8 dynym tokë pyll, livadh dhe kullotë dhe kthimin fizik të saj. Sipas asaj gjykate, dokumentet ligjore të paraqitura gjatë procedimit administrativ dhe atij gjyqësor janë të mjaftueshme për të arritur në përfundimin se pasuria ka qenë në pronësi të dy subjekteve të shpronësuar para hyrjes në fuqi të ligjit nr. 108, datë 29.08.1945 “Për reformën agrare”. Kundër këtij vendimi kanë paraqitur ankim AKKP-ja dhe Avokatura e Shtetit.

4. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 1615, datë 29.06.2015, ka ndryshuar vendimin vetëm për sa i takon disponimit për kthimin fizik të pronës, duke vendosur kthimin fizik të sipërfaqes 860,155 dynym tokë dhe njohjen e së drejtës së kompensimit për sipërfaqen e mbetur prej 6645 m², për shkak se ishte sipërfaqe në legalizim, ndërsa pjesa tjetër e vendimit është lënë në fuqi. Kundër këtij vendimi kanë paraqitur rekurse AKKP-ja dhe Avokatura e Shtetit. Kjo e fundit, ndër të tjera, ka argumentuar në rekursin e saj se territori ku gjendet pasuria është zonë e mbrojtur dhe pjesë e listës së zonave natyrore me rëndësi ndërkombëtare dhe veçanërisht të mbrojtura (Konventa e Ramsar).

5. Në përfundim të shqyrtimit të rekurseve në dhomën e këshillimit, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2023-5163 (559), datë 04.10.2023, ka vendosur ndryshimin

e dy vendimeve të gjykatave të faktit për pronën e kthyer prej 860,155 dynym, duke njohur të drejtën e kompensimit për të, si dhe lënien në fuqi të vendimit për pjesën e njohjes së pronësisë mbi të gjithë pasurinë dhe së drejtës së kompensimit për sipërfaqen prej 6645 m².

6. Në datën 02.02.2024 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual sipas objektit.

II

Pretendimet e kërkuesit

7. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se vendimi gjyqësor i kundërshtuar i ka cenuar:

7.1. *Të drejtën për proces të rregullt ligjor*, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në aspektet e mëposhtme:

7.1.1. *Parimi i barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit*, pasi vendimi i Gjykatës së Lartë është bazuar në një pretendim të ri të Avokaturës së Shtetit, që nuk ishte ngritur dhe nuk i ishte nënshtruar debatit gjyqësor gjatë shqyrtimit të çështjes në dy shkallët e parë. Ky pretendim është ngritur për herë të parë në rekurs dhe lidhet me zbatimin e konventës “Mbi ligatinat me rëndësi ndërkombëtare veçanërisht si habitate të shpendëve ujorë” (*Konventa e Ramsar*).

7.1.2. *E drejta për gjykim nga një gjykatë e caktuar me ligj*, pasi Gjykata e Lartë ka vlerësuar themelin e çështjes, duke marrë attribute që u takojnë gjykatave të faktit. Asnjë nga gjykatat më të ulëta nuk ka nxjerrë konkluzionin se prona objekt gjykimi ndodhet brenda zonave ku shteti ka detyrime në kuadër të konventës për të mos u kthyer pronën subjekteve të shpronësuara.

7.1.3. *Parimi i sigurisë juridike*, pasi në kuadër të procesit ligjor të njohjes, kthimit/kompensimit të pronës, kualifikimi i pronës si zonë e mbrojtur nuk përbën shkak të ligjshëm për të mos e kthyer fizikisht atë. Ky kufizim nuk parashikohet në mënyrë pozitive në ligj. Ligji që rregullon zonat e mbrojtura nuk përjashton mundësinë e pronës private, por vendos kushtin që pronari ta administrojë pronën sipas planit të menaxhimit të zonës së mbrojtur. Në këtë rast Gjykata e Lartë jo vetëm që ka bërë një zbatim të gabuar të ligjit, por ka

dalë me një ligj të ri, gjë e cila nuk është në kompetencën e saj. Ky arsyetim i gabuar ka cenuar *të drejtën e pronës*.

7.1.4. *E drejta për gjykim të drejtë* në kuptim të ligjit të detyrueshëm për zbatim. Aktet nënligjore në zbatim të ligjit të ri për zonat e mbrojtura të vitit 2017, i cili shfuqizoi atë të vitit 2002, kanë zvogëluar territorin e zonës së mbrojtur të lumit Buna. Ky zvogëlim prek rreth 300 dynym të pronës së familjes Matusha, që duhet t'i kthehen nga gjykata.

7.2. *Parimin e barazisë para ligjit*, të garantuar nga neni 18 i Kushtetutës, pasi subjekteve që kanë ndërtuar pa leje në zonën e mbrojtur u lejohet të fitojnë tituj pronësie, në ndryshim nga subjekti i shpronësuar i ligjshëm që i mohohet kjo e drejtë. Gjykata e Lartë ka dhënë vendim në kundërshtim me vendimin e saj nr. 00-2014-2334 (332), datë 04.06.2014, me të cilin i është dhënë të drejtë subjektit të shpronësuar për kthimin e pronës në zonë të mbrojtur.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

8. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

9. Kriteret për pranueshmërinë e ankimit kushtetues individual janë të natyrës kumulative, në kuptimin që ato duhet të plotësohen njëkohësisht. Për pasojë, mjafton mosplotësimi i njërit prej tyre që kërkuari të mos legjitimohet për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues.

10. Kolegji vlerëson se kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, bazuar në nenet 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, pasi ka qenë palë në procesin gjyqësor të kundërshtuar, për rrjedhojë ka interes të drejtpërdrejtë në çështjen e parashtruar.

11. Një kriter tjetër është *shterimi i mjeteve juridike efektive*, i parashikuar nga nenet 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neni 71/a, pika 1, shkronja “a”, i ligjit nr. 8577/2000. Kërkuesi përpara se t’i drejtohet Gjykatës duhet të vërtetojë se ka përdorur të gjitha mjetet ligjore të njohura nga ligji dhe të mjaftueshme për të rivendosur të drejtat e shkelura (*shih vendimet nr. 31, datë 29.05.2023; nr. 15, datë 11.03.2021; nr. 38, datë 25.04.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Në rastin në shqyrtim, kërkuesi ka pretenduar, ndër të tjera, cenimin e parimit të barazisë përpara ligjit, të garantuar nga neni 18 i Kushtetutës, duke paraqitur dy shkaqe: (i) Gjykata e Lartë me mënyrën se si ka interpretuar ligjin në çështjen e tij ka krijuar pabarazi, pasi ndërsa ish-pronarit të ligjshëm i mohohet e drejta e pronësisë, subjekteve që kanë ndërtuar pa leje në zonën e mbrojtur u lejohej të fitojnë tituj pronësie, sipas legjislacionit për ndërtimet pa leje; (ii) Gjykata e Lartë ka dhënë vendim në kundërshtim me vendimin e saj nr. 00-2014- (332), datë 04.06.2014, me të cilin i është dhënë të drejtë subjektit të shpronësuar për kthimin e pronës në zonë të mbrojtur.

13. Lidhur me shkakun e parë, Kolegji vëren se brenda sipërfaqes së tokës, për të cilën kërkuesi i është njohur e drejta e pronësisë, janë konstatuar disa sipërfaqe të zëna nga ndërtime pa leje, për të cilat të interesuarit kanë aplikuar për legalizim. Gjykata e Apelit Shkodër ka përsëritur pjesërisht shqyrtimin gjyqësor, me qëllim evidentimin e saktë të situatës dhe në përfundim ka konkluduar se sipërfaqja ndërtimore prej 6645 m² nuk mund t’u kthehet fizikisht trashëgimtarëve të subjekteve të shpronësuar, fakt për të cilin kërkuesi (në cilësinë e palës paditëse) është shprehur dakord që ato të mos kthehen, pasi mjaftonte t’i njëhej e drejta e kompensimit. Kërkuesi nuk ka paraqitur rekurs ndaj vendimit të gjykatës së apelit për këtë disponim, ndërsa AKKP-ja dhe Avokatura e Shtetit në rekurset e tyre kanë pretenduar se kërkuesi nuk duhej t’i njiheshin të drejtat e pronësisë dhe të kompensimit për këtë sipërfaqe toke. Pasi ka shqyrtuar rekurset, Gjykata e Lartë ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së apelit për këtë pjesë, duke vlerësuar se ai ishte i bazuar në ligj dhe në prova (*shih paragrafët 30 dhe 31 të vendimit të Gjykatës së Lartë*).

14. Në analizë të sa më sipër, Kolegji konstaton se gjykata e apelit ka vendosur njohjen e së drejtës së pronësisë së kërkuetit edhe mbi atë pjesë të pronës mbi të cilën është ndërtuar pa leje dhe që për shkak të procesit të legalizimit nuk i është kthyer fizikisht, por i është njohur e drejta e

kompensimit. Nga ana tjetër, nuk rezulton që gjatë procesit gjyqësor të jetë vërtetuar përfundimi i procesit të legalizimit për ndërtimet pa leje dhe që sipërfaqet e tokës t'i jenë kaluar në pronësi subjekteve respektive, edhe pse janë në zonë të mbrojtur. Ndërkohë, kërkuesi ka dhënë shprehimisht pëlqimin e tij në gjykimin në shkallë të dytë, duke mos ngritur ndonjë kundërshtim as në gjykatën e apelit, as me rekurs në Gjykatën e Lartë lidhur me parimin e barazisë përpara ligjit për kthimin e pronës subjektit të shpronësuar në raport me subjektet që kanë ndërtuar pa leje. Për rrjedhojë, Kolegji çmon se kërkuesi jo vetëm nuk ka shteruar mjetet juridike në dispozicion për pretendimin e barazisë përpara ligjit, bazuar në argumentin e mënyrës së zbatimit të ligjit nga Gjykata e Lartë, por edhe në thelb argumenti i paraqitur është i pamjaftueshëm, ndaj ky pretendim nuk mund të merret në shqyrtim.

15. Për sa u takon pretendimeve të tjera që lidhen me cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor, në aspektet e tjera të saj, si dhe parimin e barazisë përpara ligjit për shkak të vendimmarrjeve të ndryshme të Gjykatës së Lartë, Kolegji çmon se kërkuesi nuk ka mjete të tjera ankimi në dispozicion, ndaj ai e ka përmbushur kriterin e shterimit të mjeteve juridike efektive.

16. Gjithashtu, Kolegji, bazuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000, çmon se kërkuesi legjitimohet edhe *ratione temporis*, pasi vendimi i Gjykatës së Lartë është dhënë në datën 04.10.2023, ndërsa ankimi është paraqitur në Gjykatë në datën 02.02.2024, pra brenda afatit ligjor 4-mujor.

17. Në drejtim të legjitimitetit *ratione materiae* kërkuesi ka pretenduar cenimin e procesit të rregullt ligjor në aspektet e parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, së drejtës për gjykim nga një gjykatë e caktuar me ligj, parimit të sigurisë juridike, së drejtës për një gjykim të drejtë në kuptim të ligjit të detyrueshëm për zbatim, si dhe parimit të barazisë përpara ligjit, të garantuara nga nenet 18 dhe 42 të Kushtetutës, bazuar në argumentin se Gjykata e Lartë ka vepruar ndryshe në një vendim të mëparshëm të saj.

18. Lidhur me pretendimin se Gjykata e Lartë ka cenuar *të drejtën për një gjykim të drejtë*, në kuptim të ligjit të detyrueshëm për zbatim, kërkuesi ka parashtruar argumentin se ajo nuk ka mbajtur në konsideratë se parashikimet e reja nënligjore të dala pas vitit 2017 kanë zvogëluar territorin e zonës së mbrojtur nga të cilat preket edhe prona e kërkuesit me një sipërfaqe pothuajse 300 dynym, ndaj, për rrjedhojë, kjo sipërfaqe duhej t'i kthehej kërkuesit. Kolegji vëren se ky pretendim ka të bëjë me vlerësimin e fakteve dhe rrethanave të çështjes, si dhe interpretimin e ligjit, që, siç është pohuar vazhdimisht në jurisprudencën kushtetuese, janë në kompetencë të

gjykatave të juridiksionit të zakonshëm dhe nuk hyjnë në juridiksionin kushtetues të zakonshëm (shih vendimet nr. 12, datë 15.03.2023; nr. 41, datë 22.12.2022; nr. 3, datë 23.02.2016 të Gjykatës Kushtetuese) dhe, si i tillë, ai nuk mund të merret në shqyrtim.

19. Me të njëjtin arsyetim, Kolegji çmon se edhe pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të sigurisë juridike, bazuar në argumentet për mënyrën e interpretimit dhe zbatimit nga Gjykata e Lartë të ligjeve për kthimin dhe kompensimin e pronave dhe për zonat e mbrojtura, nuk mund të merret në shqyrtim.

20. Për sa i takon pretendimit për cenimin e parimit të barazisë përpara ligjit, kërkuari përveç shkakut që lidhet me ndërtimet pa leje në pronën e tij (shih paragrafin 13 të këtij vendimi), ka parashtruar edhe shkakun tjetër se Gjykata e Lartë ka vepruar në kundërshtim me vendimin e saj nr. 00-2014-2334 (332), datë 04.06.2014, ku ajo i ka dhënë të drejtë subjektit të shpronësuar për kthimin e pronës së tij. Kolegji konstaton se vendimi i sjellë në vëmendje nga kërkuari ka pasur për objekt kthimin fizik të një prone të ndodhur në një zonë me përparësi turizmin, për të cilën, siç është evidentuar në vendimin e Gjykatës së Lartë, zbatohet ligji nr. 7665, datë 21.01.1993 “Për zhvillimin e zonave që kanë përparësi turizmin”. Ndërsa në rastin e kërkuarit prona ndodhet në zonën e mbrojtur, për të cilën Gjykata e Lartë ka arsyetuar se zbatohen ligjet nr. 8906, datë 06.06.2002 “Për zonat e mbrojtura” dhe nr. 8743, datë 22.02.2001 “Për pronat e paluajtshme të shtetit”, si dhe Konventa e Ramsar. Në këto rrethana, Kolegji vlerëson se pretendimi i kërkuarit për cenimin e barazisë përpara ligjit për shkak të trajtimit të ndryshëm të rasteve të njëjta faktike dhe ligjore nga Gjykata e Lartë është haptazi i pabazuar.

21. Gjithashtu, kërkuari ka pretenduar cenimin e parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, me argumentin se vendimi i Gjykatës së Lartë është bazuar në një pretendim të ri të Avokaturës së Shtetit, që nuk ishte ngritur dhe nuk i ishte nënshtruar debatit gjyqësor gjatë shqyrtimit të çështjes në dy shkallët e para. Ky pretendim, sipas kërkuarit, është ngritur për herë të parë në rekurs dhe lidhet me zbatimin e konventës “Mbi ligatinat me rëndësi ndërkombëtare veçanërisht si habitate të shpendëve ujorë”. Mbi të njëjtat argumente, kërkuari ka pretenduar edhe cenimin të së drejtës për gjykim nga një gjykatë e caktuar me ligj, pasi, sipas tij, asnjë nga gjykatat më të ulëta nuk ka nxjerrë konkluzionin se prona objekt gjykimi ndodhej brenda zonave që shteti ka detyrim në kuadër të konventës për të mos u kthyer pronën subjekteve të shpronësuar.

22. Kolegji vëren se në rastin në shqyrtim procesi gjyqësor është vënë në lëvizje nga kërkuari, i cili, në themel, ka kërkuar njohjen e së drejtës së pronësisë dhe kthimin fizik të pronës.

Gjykata e shkallës së parë, me vendimin e datës 28.05.2013, ndër të tjera, ka arsyetuar se sipërfaqja e pronës gjendet 150 m larg vijës bregdetare dhe referuar dokumentacionit zyrtar dhe aktit të ekspertimit është i mundshëm kthimi i saj (*shih faqet 18 dhe 19 të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë*). Kundër këtij vendimi ka paraqitur ankim Avokatura e Shtetit dhe AKKP-ja, të cilat, ndër të tjera, kanë parashtruar se prona e pretenduar kufizohet në përfundim me detin dhe kthimi i saj shkel ligjin për pronat e paluajtshme të shtetit, për më tepër që ajo është pjesë e zonës së mbrojtur.

23. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin e datës 29.06.2015, ndër të tjera, ka arsyetuar se kufizimi i së drejtës së pronësisë për një pronë të shpallur si zonë e mbrojtur, duhet të gjente vend në mënyrë pozitive në ligj, ashtu siç janë përcaktuar edhe rastet e tjera kur kthimi fizik i pronës së njohur konsiderohet ligjërisht i pamundur. E drejta e kompensimit si alternativë e kthimit të pronës, e parashikuar në ligjin për zonat e mbrojtura dhe në ligjin që rregullon procesin e kthimit të pronës, në rastin në shqyrtim nuk mund të aplikohet, pasi duhej të kërkohej nga pronari, nëse do të vlerësonte se kufizimet ligjore për shkak të masave të mbrojtjes do të ishin të papranueshme për të (*shih faqet 22 dhe 23 të vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë*). AKKP-ja në rekursin e saj ndaj këtij vendimi, ndër të tjera, ka parashtruar se prona ndodhet në zonën e mbrojtur që përfshihet në listën e zonave me rëndësi kombëtare (Konventa e Ramsar) dhe, për pasojë, ajo ndodhet në kushtet e ndalimit për kthimin sipas ligjit për menaxhimin e integruar të burimeve ujore.

24. Në vijim, Gjykata e Lartë, në vendimin e datës 04.10.2023, ka argumentuar se pala paditëse ka paraqitur një sërë provash, të cilat së bashku me aktet e ekspertimit i janë nënshtruar debatit gjyqësor dhe vlerësimit të gjykatave të faktit. Sipas Gjykatës së Lartë, vendndodhja e pasurisë është përcaktuar nga harta të kohës së shpronësimit dhe nga ato të mëvonshme, si dhe nga aktet e ekspertimit të realizuara në procesin gjyqësor të vërtetimit të faktit e në gjykimin aktual të çështjes, duke plotësuar kështu kuadrin e dokumentacionit hartografik të nevojshëm për njohje të pronësisë, për të cilën dy gjykatat e faktit nuk rezultojnë të kenë vepruar në kundërshtim me dispozitat ligjore. I njëjti konstatim vihet re edhe për pasurinë të zënë me ndërtime në proces legalizimi, për të cilën me të drejtë gjykata e apelit ka vendosur kompensimin e ish-pronarëve, pasi pasuria konsiderohet e zënë në kuptim të ligji. Ndërsa për sa i përket pjesës së pasurisë 860,155 dynym, Gjykata e Lartë ka argumentuar se duhet të njihet e drejta e kompensimit, pasi në zbatim të ligjit për kthimin dhe kompensimin e pronave ekzistojnë kushtet ndaluese të kthimit të kësaj pasurie, dhe sikurse ka pranuar gjykata e apelit në hetimin shtesë të realizuar prej saj, kjo pjesë e

pasurisë shtrihet tërësisht në zonat e mbrojtura për të cilat Republika e Shqipërisë ka marrë përsipër detyrime ndërkombëtare me Konventën e Ramsar (*shih paragrafët 33 dhe 34 të vendimit të Gjykatës së Lartë*).

25. Duke analizuar rrethanat e mësipërme, Kolegji çmon se Gjykata e Lartë, në përputhje me parashikimet e nenit 473/a të KPC-së, ka shqyrtuar rekursin brenda shkaqeve të paraqitura nga to. Konkretisht, argumenti për interpretimin e ligjit për kthimin dhe kompensimin e pronave në raport me detyrimet e Konventës së Ramsarit ka qenë i paraqitur nga AKKP-ja në rekurs për të mbështetur pretendimin se prona nuk mund të kthehet fizikisht, pasi ndodhet në një zonë të mbrojtur. Ky argument lidhet me zbatimin e gabuar të ligjit material, që përbën shkak ligjor për paraqitjen e rekursit. Për më tepër, Kolegji evidenton se kërkuuesi nuk ka paraqitur asnjë pretendim se rekursi nuk i është njoftuar rregullisht, pra që të jetë vendosur në pozita të pafavorshme për të paraqitur kundërgargumentet e tij ndaj shkaqeve të rekursit.

26. Gjithashtu, Kolegji vlerëson se Gjykata e Lartë ka ushtruar funksionin e saj si gjykatë e ligjit dhe ka vendosur për themelin e çështjes në përputhje me standardet e zhvilluara nga jurisprudenca kushtetuese, duke ushtruar kontroll vetëm në drejtim të ligjshmërisë dhe bazueshmërisë së vendimit të ankimuar, pra mbi mënyrën e zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta (*shih vendimet nr. 15, datë 23.03.2023; nr. 44, datë 19.07.2016; nr. 36, datë 30.06.2014 të Gjykatës Kushtetuese*). Konkretisht, Gjykata e Lartë ka konstatuar se mosmarrëveshja mund të zgjidhet në bazë të të njëjtave fakte e prova të vlerësuara nga gjykata e apelit, si dhe ka interpretuar ligjin e zbatueshëm bazuar në shkaqet e rekursit dhe brenda kompetencave kushtetuese të saj.

27. Për sa më lart, Kolegji vlerëson se pretendimet e kërkuuesit për cenimin e parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit dhe së drejtës për t'u gjykuar nga një gjykatë e caktuar me ligj janë haptazi të pabazuara.

28. Në përfundim, Kolegji çmon se kërkesa nuk plotëson kriteret ligjore për t'u shqyrtuar në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pikat 1 dhe 2, shkronjat “d” dhe “e”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.